

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologiæ Speculativæ Scholasticis Prælectionibus Et Exercitiis Accommodatæ Libri IV

Haunold, Christoph

Ingolstadii, 1678

Contr. VII. Quæ Ratio sit, cur Angeli non possint cognoscere Secreta
cordium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82733](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82733)

urorum non infundantur. Secundum inconvenientis est, quod Angelus non posset scire, quandotam inciperet sibi vsui esse species talis objecti, sed deberet identidem tentare, & experimentum velle capere: & quia non posset simul tentare omnes species quas habet, propter limitatam potentiam ad certum objectorum numerum, ideo non posset nisi casu fieri, vt primo statim tempore, quo objectum ponitur, illud cognosceret: cum tamen deberet statim posse scire, quando objectum incipit existere: hoc autem in nostra sententia facile declaratur: quia Angelus reflexe semper cognoscit suas species, adeoque advertit novam productionem speciei, & per consequens, habet in sua potestate vti ejusmodi specie si velit, vt constabit ex dicendis.

904. Objicitur. 1. Ex nostra sententia sequitur, Angelos non esse à principio pradiros Scientiæ plenitudine, quod est contra id quod habetur Ezechielis 28. *Tu signaculum similitudinis, plenus Sapientiâ &c.* sequitur itidem, in modo intelligendi reperiri in Angelis infantiam, adolescentiam, & ætatem virilem, sicut in homine, quod est contra S. Basilium.

905. R. Si ex absentia specierum arguitur vacuitas scientiæ, & infantia, quidni pariter ex eo quod quidem habeant species, sed non possint illis vti, donec objecta existant? Neque dicant adversarij, habuisse saltem plenitudinem scientiæ in actu primo. Nam plenitudo Scientiæ in actu primo remoto, non est æstimabilis & commendabilis, vel certe non minùs erit in nostra Sententia, quia Angelus exigit habere species pro tunc, quando vsui esse possunt, & hæc exigentia est plenitudo scientiæ in actu primo remoto. Respondetur nunc directè, Angelos habuisse plenitudinem scientiæ in hoc sensu, quod statim ab initio creationis cognoverint omnia, quæ tunc ab illis erant cognoscibilia, ita vt defectus non fuerit in Angelo, sed in objecto. Ad illud de Infantia, negatur sequela; quia Infantia significat defectum dispositionum in potentia cognoscitiva, etiam præsentè objecto, qualis non reperitur in Angelo.

906. Denique sufficeret, quod Angeli habuerint statim ab initio scientiam valde magnam, & non solum naturalem, sed etiam supernaturalem, vt dicerentur esse pleni Scientiâ, sicut Beatissima Virgo salutata fuit ab Angelo *Gratiâ plena*, quamvis deinceps toto vitæ tempore semper creverit in gratia.

907. Objicitur. 2. Cum nostra sententia non videtur consistere, quod Angeli habeant species magis minusve vniuersales. R. Negando sequelam: hoc enim saluatur in speciebus à principio congenitis. Deinde, perfectior Angelus potest simul vti pluribus speciebus ad eliciendum vnam cognitionem plurium objectorum, sicque generare speciem vniuersaliorem, quàm possit generare Angelus inferior.

908. Immo hinc confirmari potest nostra sententia. Adversarij tenentur admittre, diu defacto in Angelis species tam vniuersales, vt aliqua saltem illarum sit apta repræsentare distinctè objecta Syncategorematicè infinita, qualem speciei vniuersalitatem in Angelis non recorder me ab vilo admissam legisse: sequela autem probatur. Objecta futura per totam æternitatem sunt Syncategorematicè infinita, nempe cognitiones & volitiones Angelorum: atqui ad hæc omnia cognoscenda secundum adversarios habet Angelus species ab initio congenitas, vt præ reliquis expressius faretur P. Elparza; Ergo vel habet Angelus species numero infinitas (quod est absurdum concedere) vel habet vnam tam vniuersalem, quæ æquivalet infinitis, & servire possit ad cognoscenda infinita: si enim singula species intra numerum finitum existentes possunt tantum finita repræsentare: ergo possunt mensurari numero finito: ergo non extendunt se ad omnia finita futura in infinitum.

CONTROVERSIA VII.

Quæ ratio sit, cur Angeli non possint cognoscere Secreta cordium.

909. Certum est, Angelos non cognoscere hominum aut aliorum Angelorum Secreta cordium, hoc est liberos actus, & quæ essent illorum manifestativa, nisi consentiente illo, qui hos actus habet. Textus Scripturæ adduxi in Institutionibus, & breuiter rationem exposui, vbi videri potest.

910. Queritur itaque, vndenam hæc Impotentia proveniat, & quid impediatur Angelos ab horum objectorum cognitione certa, quandoquidem objecta existunt, & secundum se sunt entitates cognoscibiles ab intellectu Angelico, cum quisvis Angelus in seipso cognoscat huiusmodi actus.

911. Prima Sententia est Scoti & Scotistarum, quos sequitur Theophilus Rainaudus *Theol. Natur. d. 4. q. 1. a. 4.* hoc non provenire ex intrinseca natura Angelorum & horum objectorum, sed præcisè ex libera Dei ordinatione, quam revelavit in sacris litteris.

912. Dicendum tamen est, hoc provenire ex natura & exigentia substantiæ intellectivæ. Probatur. 1. Sacra pagina vocat cor hominum inscrutabile; patere soli Deo, & inde commendatur specialiter Scientia Dei; hæc autem non debent in alium sensum detorqueri ab eo, quem præferunt primo aspectu, nempe significant intrinsecam inscrutabilitatem, sicut dicitur Deus invisibilis, Christus impeccabilis &c.

913. Probatur. 2. Si sententia adversariorum vera esset, non fuisset bonum argumentum Divinitatis Christi, quando ad eam probandum Christus manifestavit Gentilibus Secreta cordium.

illi enim Scripturam non crediderunt; ergo ut esset bonum argumentum, debebant naturæ lumine judicare, Secreta cordium nemini nisi Deo perspecta esse.

914. Probatur. 3. Natura intellectualis ordinatur ex se ad vitam politicam in communare ducendam, cum quiete, concordia, confidentia &c. hanc autem vitam penitus turbaret atque dissolveret naturalis facultas cognoscendi aliorum cordium Secreta: nemo enim fere est, qui non haberet plurimos actus inter se, quos si sciret evidenter cognosci ab alijs quibuscumque vivit, & quidem se invito, vehementer assigeretur, & in pluribus casibus varia sibi incommoda timeret ab alijs: ergo ex intrinseca exigentia, & jure quodam naturali, petit natura intellectualis hujusmodi secretum. Probatur consequentia. Natura enim ex innato appetitu petit ea omnia, quæ sunt necessaria ad finem, ad quem ab intrinseco est ordinata.

915. Confirmatur. 1. Quia incredibile profertur est, Naturam intellectualem esse ita constitutam, ut non possit tranquillam vitam agere, beneque gubernari, nisi Deus perpetuam exerceat violentiam circa naturas nobilissimas, impediendo scientiam illis debitam, maximèque desiderabilem circa actus aliorum.

916. Confirmpatur. 2. ex Card. de Lugo. sicut enim ipso Naturæ instinctu judicamus violari jus naturale secreti, si alius epistolam à me ad alium scriptam aperiat, vel cistam clausam effringat, ad explorandum, quid ibi lateat, ita naturæ instinctu judicamus, inesse nobis jus secreti circa nostros actus, ut illos possimus absconditos tenere, quandiu volumus; & hoc est illud dominium in nostros actus, quod attendit S. Thomas q. 16. a. 4. in C. quando nostræ Conclusionis rationem reddit paucis his verbis. *Voluntas rationalis creaturæ soli Deo subjacet, & ipse solus in eam operari potest, qui est principale ejus objectum, & finis ultimus.*

917. Quæres: quinam actus interni gaudeant hoc secreto. Certum est primò, non gaudere illos, qui externo aliquo signo & effectu, cum illis infallibiliter connexo, manifestantur. Secundo certum est, hoc secretum cessare, quam primum quis consentit, ut alter hujusmodi actus intelligat; hoc enim consensu posito, Deus producit in altero Angelo species talium actuum: & hoc non minus erat Angelis quàm hominibus expediens; ut sibi possent mutuo sua secreta communicare, & hac ratione sese mutuo devincire.

918. Tertiò certum est, hoc secretum vel maxime convenire actibus liberis voluntatis. Quoad reliquos, res non est ita certa. Generaliter, hæc regula traditur: Illos omnes gaudere

hoc secreto, qui exterius non produntur, & si cognoscerentur certò ab alijs, sequerentur inconvenientia indicata, & præjudicaretur sociali vitæ Angelorum. Vnde ex communi Doctorum, non solum actus Voluntatis non liberi, sed etiam actus intellectus, saltem imperati, veniunt sub hoc secretum, ut tenet S. Thomas, & manifestè satis colligitur ex S. Scriptura, probante etiam Divinitatem Christi ex revelatione hujusmodi actuum. *Quid cogitatis in cordibus vestris, &c.* Deinde etiam sub eodem secreto comprehenduntur actus intellectus directivi & practici, item reflexi supra actus hucusque recensitos, & species intentionales inde acquisita. Denique Suarez & communiter alij, complectuntur etiam actus speculativos, in quo tamen dissentit Derkennius, sed rei admodum dubiæ non est ampliùs immorandum.

CONTROVERSIA VIII.

Quibus modis Angeli sua secreta alijs manifestent, ac invicem loquantur.

919. IN explicanda locutione Angelorum, mira est inter Authores discrepantia, quæ fortassis cessaret, si non nimis scrupulosè requirerent omnes proprietates locutionis humanæ, proportionaliter ad locutionem Angelicam, quod certè ad explicandos Scripturæ textus non est necessarium, satis enim est, si ostendatur modus, quo manifestant invicem suos actus, qui modus sine ullo inconvenienti locutio Angelica vocabitur, quomodocumque fiat. Itaque non tam in aliorum opinionibus rejiciendis (quod faciunt, qui non nisi unicum loquendi modum volunt admittere) quàm in assignandis diversis modis loquendi possibilibus laborabimus; quoniam autem eorum uti velint Angeli, penes ipsos erit. Itaque

920. DICO. 1. Angeli possunt inter se loqui utendo signis materialibus, formando in aère voces vel characteres, quibus cognitis alter Angelus veniat in cognitionem illius conceptus, quem loquens Angelus hujusmodi signis exprimit, eo modo quo Angelus homini, vel homo Angelo loqui solet. Probatur. Si enim Angelus hoc modo homini loqui potest, utique alius Angelus eadem signa intelliget, (cum & ipse iisdem uti posset ad hominem) & intelligendo signa veniet in cognitionem rei seu conceptus significati, non minus, immò melius quàm homo.

921. DICO tamen. 2. Hic loquendi modus non potest univèrsim esse sufficiens pro Angelis, sed alius præterea debet esse possibilis. Probatur. 1. Quia si nulla corpora essent interposita & præsentia Angelis, non propterea Angeli